

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-884

1.12.2020

ALANDIA FÖRSÄKRING

Lystbåt/fiskebåt

Tyveri fra og hæverk på båt – ufullstendige opplysninger ved innmelding av skade? – fal. § 8-1 (4).

Sikredes båt ble utsatt for tyveri og hæverk, og sikrede meldte skaden til selskapet. Selskapet dekket skaden og betalte for reparasjon av båten. Da selskapet ble gjort oppmerksom på at det tidligere hadde bodd en bekjent av sikrede i båten, og at båten var ulåst tidspunktet for skaden, utredet selskapet saken og avkortet sikredes erstatning 100 %. Selskapet mente sikrede bevisst hadde oppgitt uriktige opplysninger om skadeårsaken, og at båten var brutt opp, og derfor brutt sin opplysningsplikt etter fal. § 8-4 fjerde ledd. Sikrede mente at skadetilfellet og det faktum at det hadde bodd en bekjent av ham i båten på et tidligere tidspunkt, ikke hadde noe med hverandre å gjøre, og at han ikke trengte å opplyse selskapet om dette. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 900 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for hæverk på og tyveri fra båt, og spørsmål om selskapet kan avkorte sikredes erstatning 100 % pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (heretter fal.) § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede kjøpte i 2016 en større fritidsbåt, som han har leid båtplass til siden anskaffelsen. I begynnelsen av januar 2019 møtte sikrede en bekjent (A) som nylig hadde vært gjennom et samlivsbrudd og ikke hadde noe fast sted å bo. Sikrede tilbød vedkommende å bo i båten sin for en periode.

Den 30.1.19 ble sikrede oppringt av politiet, som hadde oppsøkt båten etter varsel om bråk. Politiet pågrep A og andre som oppholdt seg i båten på grunn av besittelse av narkotiske stoffer. Etter hendelsen ga sikrede beskjed til politiet og til marinaen der båten lå, om at A skulle bortvises fra båten. Sikrede avtalte også med to kollegaer at de skulle sjekke båten innimellom, da kontoret lå like ved marinaen og sikrede var hjemme fra jobb med sykefravær.

Midt på natten den 10.2.19 ble sikrede oppringt av en vokter som hadde stanset A på vei inn til marinaen. A ønsket å hente eiendelene sine, og sikrede ga tillatelse til det under forutsetning av at vekteren fulgte ham.

Den 20.2.19 ble sikrede igjen oppringt av marinaen og fortalt at båten var blitt utsatt for hæverk og/eller innbrudd. Båten var "totalskadet" innvendig, og båten måtte vekk fordi situasjonen var uutholdelig. Sikrede var på fjellet, men avtalte med marinaen og daglig leder for en annen marina (heretter verkstedet) at båten skulle flyttes til sistnevnte.

Den 5.3.19 sendte daglig leder ved verkstedet, på vegne av sikrede, skademelding til selskapet. Av skademeldingen fremgår det at noen har brutt seg inn i og bodd i båten, og at den er utsatt for tyveri og hærverk.

Selskapet tok deretter kontakt med sikrede for å innhente flere opplysninger, og sikrede ba per telefon selskapet om å ta direkte kontakt med verkstedet. Verkstedet ba selskapet om bistand fra takstmann, som la frem en skaderapport i slutten av juni 2019. Om skadeomfanget fremgår det av rapporten:

Det er store skader på interiør som tepper puter og madrasser, det er også skader på veggplater og takplater, det er stjålet en del tekniske ting som kartplotter og Electronic som lå i båten. Det er også stjålet bestikk, kopper og tallerkener. Alle installasjoner som varme, vann og toaletter er brukt og mye er ødelagt. Batterier har stått tomme og ødelagte.

I skaderapporten fremgår det videre at marinaen "profilerer seg som en trygg og god marina med vakthold", og at takstmannen mener at marinaen har et ansvar i saken.

Selskapet har opplyst at det også undersøkte om marinaen kunne holdes ansvarlig for skaden. Den 13.8.19 avviste marinaens forsikringsselskap ansvar og skrev følgende til selskapet:

(Marinaen) har ikke et objektivt ansvar for skader som forekommer på båtene som leier plass der. At de eksplisitt ikke har unndratt seg eventuelle hærverkskader er ikke et ansvarsgrunnlag dersom slike skader skulle oppstå. Slikt ansvar må ha et rettslig grunnlag.

Vår kunde opplyser også at vedkommende som bodde i båten var en venn av (sikrede) og at (sikrede) selv hadde informert marinaen om at oppholdet var avtalt.

Det er hverken dokumentert eller redegjort for et rettslig ansvarsgrunnlag for (marinaen). Vi avviser derfor ansvar.

Selskapet ba deretter et utredningsselskap om å utrede saken. I referatet fra utrederens samtale med sikrede, datert 28.8.19, fremgår det at sikrede hadde møtt A i begynnelsen av januar og foreslått at han kunne få bo en periode i båten. Videre fremgår det at:

... Lås på dør ned til cabinen var ødelagt før (A) fikk lov til å bo i båten. Det var derfor aldri nødvendig å overlevere nøkler til (A). Båten var således usikret ved at man ved å ta opp glidelåsen til kalesjen hadde fri tilgang til hele båtens areal.

Selskapet krevde deretter tilbakebetaling av erstatningen, på bakgrunn av at sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om skadetilfellet i skademeldingen.

Sikrede avviser tilbakebetalingskravet fra selskapet og anfører at det ikke foreligger brudd på fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede mener at selskapet har lagt et uriktig faktum til grunn for sin vurdering. Det er klart at båten var utsatt for tyveri og hærverk, og det er uklart hvem som er ansvarlig for dette. Sikrede hadde etter 30.1.19 trukket tilbake As tillatelse til å bo i båten. I tillegg hadde politiet gitt A beskjed om å holde seg unna båten, sikrede hadde bedt to kollegaer om å holde båten under oppsyn, og båten lå i en godt sikret og bevoktet marina. Sikrede mener derfor at han ikke hadde akseptert at noen oppholdt seg i båten etter 30.1.19.

Sikrede anfører at han ba verkstedet håndtere skadesaken med selskapet fordi han antok at verkstedet hadde den samme kunnskapen om saken som han selv. Sikrede forbandt ikke As tidligere tillatte opphold i båten med skadesaken og opplyste derfor ikke verkstedet om det. Selv om sikrede hadde opplyst at han i januar hadde en "leieboer" i båten, så ville ikke det medført at tyveriet og hærverket ikke var dekningsmessig. Sikrede kunne uansett ikke få en dekning han ikke hadde krav på. Det var en ansatt ved marinaen som hadde sagt at det ikke hastet å reparere låsen til cabinen, og det kunne vente til båten skulle tas på land for å klargjøre den til neste års sesong våren 2019. Det ble gitt uttrykk for at låsen ikke hadde noen betydning for forsikring, fordi den var

spinkel og ingen hindring dersom noen ville inn i båten. Det foreligger derfor ikke brudd på noen sikkerhetsforskrift som selskapet kunne påberope seg.

For øvrig mener sikrede at utrederens rapport trekker inn opplysninger som er uten betydning for skadesaken, og som fremstiller sikrede i et dårlig lys.

Sikrede anfører subsidiært at benådningsregelen i fal. § 8-4 fjerde ledd annet punktum må komme til anvendelse pga. lav skyldgrad. Sikrede viser til at selskapet har hatt full kontroll over reparasjonen av båten, og at selskapet gjorde tilvalg og reparasjoner på båten som sikrede ikke har bedt om.

Selskapet anfører at sikrede har brutt sin opplysningsplikt etter fal. § 8-1 fjerde ledd og derfor mister sin rett til erstatning. Sikrede opplyste at båten var brutt opp og påført hæverk i skademeldingen, men sikrede hadde i virkeligheten gitt A fri tilgang til en båt som ikke var mulig å låse. Selskapet er av den oppfatning at sikrede hadde flere muligheter til å orientere selskapet om dette i dialogen med selskapet.

Sikrede har ikke fulgt opp båten i marinaen, heller ikke etter at båten ble lånt ut til A. Sikrede har ikke valgt å foreta skadebegrensende tiltak i perioden. Selskapet anfører videre at det er høyst usannsynlig at skadene ville oppstått dersom båten var låst og ikke utlånt. Dersom sikrede hadde oppgitt korrekte opplysninger ved innmelding av skaden, ville selskapet avkortet skadeoppgjøret i henhold til sikredes uaktsomhet. Selskapet legger til grunn at sikrede forstod eller måtte forstått dette.

Selskapet anfører også at sikrede at har brutt sikkerhetsforskriftene pkt. 9.1, 9.3 og 9.5.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar fordi sikrede bevisst har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det er uklart for nemnda hvilken betydning sikredes tidligere utlån av båten til A og de problemer dette førte til har for selskapets ansvar for det forsikringstilfellet som inntraff, og hvilken kunnskap sikrede evt. hadde om dette. Disse spørsmålene bør avklares med muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).